



Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/5074.**

Benyújtás dátuma: **2023-08-29 12:00**

Parlex azonosító: **6DVQTNP20001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Szabó Rebeka (Párbeszéd), Szabó Timea (Párbeszéd), Tordai Bence (Párbeszéd)**

Határozati javaslat címe: **A Balaton túlépítésének megakadályozásáról és ökológiai állapotának fenntartásáról**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A Balaton túlépítésének megakadályozásáról és ökológiai állapotának fenntartásáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2023. (.....) OGY határozat

A Balaton túlépítésének megakadályozásáról és ökológiai állapotának fenntartásáról

A Balatonnál zajló, a tó fenntartható használatát súlyosan veszélyeztető folyamatok megállítása érdekében az Országgyűlés az alábbi határozatot hozza.

1. A kormány az őszi ülészek során terjessze az Országgyűlés elé a tó és a csatlakozó berkek nádállományának *ex lege*(azaz a törvény erejénél fogva, külön eljárás nélkül megvalósuló) védelméről szóló törvénymódosítást.
2. A kormány az őszi ülészek során terjessze az Országgyűlés elé a tópart közcélú használatát és körüljárhatóságát biztosító, a Balaton-part magántulajdonba vételét megtiltó, valamint a közcélú használat és a körüljárhatóság sérelmét érdemben szankcionáló törvénymódosítást.
3. A kormány módosító javaslattal biztosítson a jövő évi költségvetésben elkülönített, megfelelő mértékű forrást az önkormányzatok számára annak érdekében, hogy érdemben élni tudjanak a parti sávban számukra törvényben biztosított elővásárlási jogukkal.
4. A kormány egy naptári éven belül készítsen és terjesszen az Országgyűlés elé átfogó jelentést az elmúlt 10 évben a parti sávot érintően kiadott építési engedélyekről, illetve a parti sávhoz kapcsolódó állami tulajdonú területek értékesítéséről.
5. A kormány egy naptári éven belül készítsen és terjesszen az Országgyűlés elé átfogó, limnológiaiailag is alátámasztott jelentést a tó vitorlásokkal kapcsolatos teherbíró képességéről, és haladéktalanul léptessen életbe kikötőépítési és vitorlásstopot, amint a tavon lévő hajók volumene ezt a határt eléri.
6. A kormány az őszi parlamenti ciklusban jogszabályban biztosítsa a Balaton-törvény előírásait megsértő műtárgyépítések érdemi szankcionálását, valamint a 2010 óta a tó 20 kilométeres övezetében jogsértően épült, papíron gazdasági épületnek minősített nyaralók és lakóházak felmérését, a jogsértések szankcionálását, a jogszerű állapotok helyreállítását; egyúttal tiltsa meg, hogy a tulajdonosok a „gazdasági épületekhez” tartozó „víztárolókban” klórt tartalmazó vizet tároljanak és klórtartalmú víztisztító szereket használjanak.
7. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

A kormány és a hozzá közel álló üzleti körök a Balaton-partot zöldmezős beruházási területként kezelik, folyamatos a túlépítés, az értékes természeti területek beépítése és a lakosság kizárása a tóparttól. Ehhez az állami hatóságok készséggel (a jogszabályokon is átlépve) asszisztálnak. A tóparti övezetben spekulációs célú ingatlanbuborék alakult ki, a középosztály kiszorult a Balaton mellől, miközben a túlépítés a tó jó ökológiai állapotát is súlyosan veszélyezteti. A jellemzően Fidesz-közeli ingatlanberuházók egyszerre sértik a Balaton-törvényt, a Natura 2000-es előírásokat, a természetes vizek jó ökológiai állapotát előíró uniós Víz Keretirányelvet, az egészséges környezethez való alkotmányos jogot és a helyi önkormányzatok rendelkezéseit. Ugyanakkor látható, hogy bármilyen jogsértésre is derül fény, a beruházók rendre újra megkapják az engedélyeket (mintha csak a magyar államigazgatás fő feladata a fideszes üzleti körök és az Orbán család kiszolgálása lenne). Mindezt csak a jelenleginél egyértelműbb, a közérdeket következetesen a magánérdek elé helyező jogszabályi előírásokkal, tilalmakkal és szankciókkal lehet megfékezni. A tó fenntartható hasznosítása érdekében különösen fontos a tóparti nádasok megvédése. A balatoni nádállomány egyedülálló, mással nem pótolható szerepet tölt be a tó jó ökológiai állapotának fenntartásában, a víz tisztításában – a nádnövény víz alatti szárait borító élő bevonat (biotekton) révén is hozzájárulva a víz öntisztulásához –, illetve a tó élővilágának fennmaradásához szükséges élőhelyek biztosításában. A nádállomány ugyanakkor rendkívül érzékeny a gyöktörzsek (rizómák) mechanikai sérüléseire, és az utóbbi években fokozódó mértékben ki van téve a tóparti területek beépítésével, illetve kikotrásával járó nádupusztításnak. Az *ex lege* védelmet biztosító jogszabályi előírás olyan jogi helyzetet teremt, amelyben nem válik eseti mérlegelés tárgyává, hogy az ingatlantulajdonosok vagy a beruházók jogszerűen pusztítják-e a Balaton természetes szűrőrendszerét, mivel a tóban és annak közvetlen környezetében minden nádirtást (a nádállomány túlélését nem veszélyeztető nádaratás engedélyezett eseteit kivéve) jogszerűtlennek minősít.